

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 3 korona.
 Egész évre 12 . . .
 Vidéken: Negyedévre 5 . . .
 Egész évre 20 . . .

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 László József.

== Egyezmény ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

A cigány kérdés.

— okt. 22.

A belügyminiszteriumban a kóbor cigányok letelepítéséről szóló javaslat épen most van készülben.

A jövő héten már ankétet is hívnak össze e nagyfontosságú tárgyban.

Nem ez lesz az első ankét, de félő, hogy nem is az utolsó. A miniszterium ezzel a javaslattal mindenestre közigazgatási szervezünk egyik égető kérdését óhajtja megoldani.

Kulturállam volnánk, vagy legalább is óhajtunk lenni. Ez ügyben azonban le kell mondanunk e megtisztelő cím és jellegről. Elég okunk van rá.

Mert be kell vallanunk, hogy kóbor cigányaink nem nagy mértékben járulnak közigazgatásunk dicséretéhez.

Igaz ugyan, hogy e téren Spanyolországnak, Francia és Olaszországnak is elég a röstelni valója, de a baj ott kisebb méretű, mint nálunk. Ami ott csakis helyi érdekű, nálunk országos csapás.

A most nevezett országok inkább iparállamok, városaik vannak és még falvaik is városi jellegűek.

A tanyarendszer pedig csaknem ismeretlen. Ezekben az államokban tehát még a kóbor cigány is zárt területeken mozog s jóformán állandó felügyelet, ellenőrzés mellett csavarog.

Minden tekintetben gátolva vannak, csak épen szabadságvágyukban nem. Ez a fékezhetetlen szabadságvágy azonban csak nekik van ártalmukra, ők maguk szenvedik azt meg, de nem környezetük.

Nálunk azonban mint földművelő államban, hol a falvak, tanyak,

puszták vannak többségben, hol a lakosság nagy területeken decentralizálva él, a kóbor cigányelem országos csapásszámba megy.

Míg az iparos műhelyében, a kereskedő üzletében dolgozik, személyes felügyeletet gyakorolhat vagyónának épsége felett, addig a lakhelyétől messze eső tagban dolgozó földmives otthona védtelen marad a határban felbukkant cigányhordák ellen.

Igaz ugyan, hogy ez kicsinyes szempont volna, egy tízezrekből álló valószínű népfaj ellen, de nem utolsó szempont.

A legfőbb azonban az, hogy a jogállam természetével összeférhetetlen a cigányság mai helyzete. Csaknem azt mondhatnók, hogy szabadalmazott, kiváltságos helyzetben vannak az ország összes társadalmi osztályaival szemben. Mert honvédelmi-, adókötelezettségük, va-

Gavallér-történet.

A Szabadság számára írta: *Dormándi György.*

I.

A bécsi jockey-klub egyik kártyázó termében az urak épen fölállottak az asztaltól, midőn Castro Emil gróf, a spanyol grandok e modern kiadásu, büszke és pazar gavallérja belépett.

— Épen jókor! — kiáltá Wolkenberg báró, a legszenvedélyesebb habitű. — Hallod Emil, azt beszélik, hogy elszóltad magadat.

— Csak nem állítottam, hogy volt valaha olyan kedvesed, a ki meg nem esalt?

— Semmi tréfa! Arról van a szó: montad-e, hogy ha akarod, hoszonnégy óra alatt meghódítod Taglionit?

— Mondtam és meg is teszem.

— Hogyan? Valóban? — tolt a közelebb sima képét az öreg Cariatín her-

ceg, az orosz nábob, a kit minden különc dolog érdekelt. — Taglionit?

— Természetesen Taglionit, az opera csillagát, a fölséges ballerínát Megszóktetem!

— De hiszen ez lehetetlen! — selypíték egyszerre többen.

— Nem értem, micsoda nagy dolog egy ballerínát megszóktetni?

— Igen, de Taglionit!

— Nos hát azért, mert oly bőkezű és hatalmas imádója van . . .

— Nagyon bőkezű és nagyon hatalmas! . . .

— Mindegy! Sőt annál inkább ál-lom a fogadást. Három napot kérek. Három nap múlva Taglioni meg fog jelenni palotámban.

— No bizony!

— Éjjélkor . . .

— Ah!

— Fgyedül . . . és csak reggel távozik . . . Nos ki tartja? Huszezer frank tizezer ellen . . .

— Tartjuk! Tartjuk!

És kezet fogtak négyen. Castro Emil gróf nyolecvanezer frankot kockáz-tatott nyevenezer ellenében.

II.

De hát mi volt ez Castro Emil grófnak! Valahol messze, a Kanári-szigetek táján, mértföldeken termett számára a tömérdek kincs és ha ebben nem is volt érdeme, az kétségtelenül az ő dicsősége, hogy vagyónát az élvezni tudás elmés leleményességével pazarolta.

Neki nem volt elég a falusi lány bokorugró szoknyájában; sem az igézetes pongyolájában heverő illatos divathölgy egymagában. Neki mindkettőhöz teljes felszerelés kellett. A divathölgyhöz a szerelem művészetének minden furfangja, keleti pompájú palota, bizarr szőnyegdiszítés, délszaki bőrű eseléség, rózsavizfürdő. tömjén-füst és az elpuhultság istennője tudná még mi minden di-

Mihalovics J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, Főter, a városházzal szemben.

Ajánlja a teljesen szinmentes s kiváló jó hatású „Mollitergin” arcz s kézbőr finomító s szépítő szerét, mely tolyadék amig ártalmatlanságára nézve teljesen egyezik a vaselin s glicerinnel, hatásra nézve azokat jóval felülmulja. Hatása gyors s biztos. A szél kifújta arczot vagy kezeket a legrövidebb idő alatt fehérré, puhává s üdévé teszi, s poudert alá is igen ajánlható. Mint bőr-ápoló szer páratlan! Egy üveg „Mollitergin” ára 1 korona.

gyoni es büntető felelősségük csaknem a semmivel egyenlő.

Ha nem rendészeti szempontból, akkor finandális tekintetből is szabályozni kell végre ezt a kérdést.

Elismerjük, hogy történtek már ez irányban kísérletek. De vagy magániniciativa volt, mint a József királyi herceg alsuthi telepítése, vagy egyes közigazgatási hatóságoknak saját területükre vonatkozó intézkedése.

De országos kérdések csak az állam teljes hatalmával oldhatók meg s épen ezért örömmel üdvözljük az erre vonatkozó javaslatot.

Elismerjük, hogy a megoldás módozata nehéz lesz. A kényszer-telepítés eddig nem járt sikerrel. Sem a földhöz, sem a házhoz ezt a fajt megkötni nem sikerült. Kultúra iránt érzékük nincs.

Egy megoldás volna, de ez ellenkezik az emberi jogok sérthetlenségével: a gyermekeket külön állami nevelésbe venni, esetleg hosszabb katonai szolgálatra kötelezni.

Hadseregünk ugyanis olyan improduktív a béke korszakában, talán legsikeresebben oldhatná meg ennek a népfajnak kulturális helyze-

tünk szempontjából megteendő átalakítását.

Mert arról, hogy a cigányság mai nemzedéke azonnal beilleszkedjék akárminő reform keretébe, előre le is kell mondanunk.

Mentsük meg hát legalább a következő nemzedéket kényszerkatonai neveléssel. Mert azzal jöjünk tisztába, hogy meglevő törvényeink keretében, vagy közigazgatási intézkedésekkel a cigánykérdést megoldani soha sem fogjuk.

Dr. S. L.

okt. 22.

— **A katonai bünvádi eljárás.** Az új katonai bünvádi eljárás tervezete most van a két igazságügyminisztériumnál — az osztráknál és a magyarnál — tárgyalás alatt. Rövid idő múlva mind a két minisztérium megteszi a maga észrevételeit a reformtervezetre nézve s ezeknek kapesán a javaslat visszakerül a honvéd és a landwehr minisztériumba, innen pedig a közös hadügyi kormányhoz. Itt a javaslatot a két szakminiszter intenciójához képest az igazságügyminiszteriumok javaslata alapján kijavítják, módosítják, azután a tervezet a két törvényhozás elé kerül megvitatás végett.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A főrendiház ülése.

Saját tudósítónktól.

Budapest, okt. 22.

Talán az utolsó ülését tartotta ma a főrendiház a muzeum ósdi termében, mégis alig néhány főrend érdeklődött a napirend iránt, a miből könnyű azt következtetni, hogy nem valami nagy a kegyelet az ősi ülésterem iránt, a melyben pedig hajh! nagy csaták folytak egykoron — anno egyházpolitika.

Kevesen voltak, de a kevesek között is itt volt Jókai Mór és Gyulai Pál, hűséges tagjai az exellenciás háznak, a kik feledve régi gyűlölséget, testvéries egyetértésben hozódtak meg egymás mellett.

A püspöki kart öt püspök képviselte.

A napirenden sok mindenféle tárgy volt, de valamennyit vita nélkül fogadták el.

Részletes tudósításunk a következő.

Elnök: Csáky Albin gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán min. elnök, Láng Lajos, Darányi Ignác, Gromon Dezső államtitkár és Plósz Sándor.

Az ülés megnyitása után:

Elnök előterjeszti a jelentéseket és a képviselőház üzeneteit.

Gróf Zichy Lászlónak és báró Ambrósy Gyulának a főrendiházba való meghívását a főrendiház elhatározza.

szítés! A falusi bimbóhoz pedig egy egész tanya, egy darab pászlor-élet.

Ha Castro Emil grófnak megtetszett valamely piruló vidéki ártatlanság, nem csábította el, nem öltöztette selyembe, hanem beállt maga parasztleánynek. Viskót vett a hegyoldalban, kecskenyáját, tilinkót és ott jódlizott a sziklák közt kedvesével és este báránnyőr bundára feküdt. . . . Es ez a mulatság többbe került a pénztárának, mintha a kicsikének nyelvmestereket, udvari szállítókat fogadott, palotát, livrés személyzetet és páholyt bérelt volna.

Egyszer bált adott december közepén. Meghívta a szép Paula grófnét is.

— Elmegyek, de csak úgy, ha kaméliával lesz a táncterem díszítve! — mondá az elkényeztetett kacér.

Abban az évben épen rossz idő járt a kaméliára. De mikor a bájos Paula belépett a gróf táncterembe, elhalt a sikoltás ajkain. Az egész terem fehér kaméliával volt beborítva. . . . Ötvenezer darab kaméliát hozatott a gróf a világ minden tájáról. . . . és aznap száz aranyért se lehetett volna egy szál kaméliát kapni sehhol!

Szóval igazi mester volt a pénz-szórásban, valódi költő. a kinek pompás gondolatai voltak. És most is a kis Taglioni zavarba hozná?

Barátai hiába lesték, hogy a szép táncosnő körül settenkedjék. Se szerelmes levelet nem küldött neki, sem ajánlatokkal nem ostromolt. Nem! Castro Emil gróf e helyet három napra egyszerűen eltűnt Bécsből.

III.

A harmadik nap délutánján megérkezett. Egyenesen Párisból jött. Semmi feltűnőt nem hozott magával, csak egy kis dobozt vett elő táskájából, midőn dolgozószobájában egyedül maradt.

Abban a kis dobozban pedig gyémánt diadém volt, a világ legszebb legragyogóbb gyémántjaiból. Kápráztató, ellenállhatatlan. pokoli remek! Kétfélszáz frankot fizetett érte aranyban.

Castro Emil gróf elővette névjegyét és ennyit irt a rá: „Mikor jöhetne hozzám?” A névjegyét beletette az ékszerdobozba, melléje csatolta a kifizetett számlát és elküldte Taglioni kisasszonynak.

Félóra múlva megjött a válasz. A szép a magas kegyben álló balerina névjegye, rajta e szó: „Bármikor.”

Castro Emil gróf mosolyogva dugta tárcájába a névjegyét és ment a jockeyklubba.

IV.

Megnyerte a fogadást. A bájos balerina másnap délelőtt tíz órakor hagyta el a gróf palotáját. Kissé bágyadt volt; de szeméi csodás tüzből égtek és mikor fogatába lépett, édes, bizalmas mosollyal intett kezével bucsút lovagjának.

De Castro Emil gróf még rá sem ért felöltözni, midőn az inas ezüst tálcán meghívót hozott számára. Igen, meghívót a rendőrfőnökhöz.

Mi baja lehet velem a rendőrfőnöknek? dűnnyögte a gróf boszusan.

Hanem azért elment a rendőrpalotába.

— Gróf ur, legnagyobb sajnálatomra kiutasítási parancsot kell önnek átadnom. Még ma el kell hagynia Bécsét.

— De uram. . . .

— Sajnálom. . . .

— Ugy látszik, ez a vetélytárs boszszuja. Ugyan kérem, nem tudja mit adnak holnap az operában?

— Holnap? „Esmeraldát”-t a nagy lálványos balettel adják.

— Jó. Holnap este hat órakor elhagyom Bécsét. De fogadom, hogy visszafogják a kiutasítási rendeletet vonni.

V.

Hogy ki volt az a hatalmas velélytárs, a ki Taglioni kisasszony hűtlenség-

Orosházi házikenyér sütőde. Sütőde: Piacz utca 79.

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy sütődénket megnagyobbítva még több kemenczét állítuuk fel, a melyek jövő hét végén elkészülnek, a mikor a házhoz hordást is megkezdjük.

Főelárusítás: Simonffy-utca 2. Városi bérház, a husárucsarnokkal szemben.

Schlauch Lőrincet törölték a főrendek jegyzékéből.

Elfogadták ezután a gazdasági-bizottság jelentését, mely szerint egy irodatisztet, 2 új terembiztost, 5 teremszolgát, 7 háziszolgát és egy telefonkezelőt nőt szerződtenek az új főrendház számára.

A főrendház vita nélkül fogadta el a hódmező-vásárhely—makó—nagyszentmiklósi és a budapest—esztergom—füzítői h. é. vasutakról szóló javaslatokat és a pépa—bárhidai, a sziszek—capragi h. é. vasutak engedélyezéséről szóló határozatokat, a Bega csatornáról szóló törvényjavaslatot, a Hidvég és Kemetszeg községeknek Marosvásárhely városba való bekebelezése tárgyában hozott képviselői határozatot, továbbá a népfelkelés teljes felfegyverzésére szükséges ismétlődő fegyverek beszerzéséről szóló törvényjavaslatot és végül az állami számvéviszék szervezetének módosításáról szóló törvényjavaslatot.

Széchenyi Bertalan gróf mint a legfelsőbb fegyelmi bíróság tagja letette az esküt.

A jegyzőkönyv hitelesítése után az ülés véget ért

Mit tárgyal a város?

Közigyűlés előtt.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága holnap, e hó 23-án tartja rendes közgyűlését, melynek tárgysorozatába a város legfontosabb ügyei vannak felvéve:

A közgyűlés napirendje a következő lesz:

gét ily kegyetlenül bosszulta meg Castro Emil grófnak, ez nem tartozik a dologra! Castro Emil gróf utra készült és másnap este hat órára különvonatot rendelt Münchenbe.

A különvonat eléált és a gróf pontosan el is utazott.

Az operában nagy látványos balett volt kitűzve előadásra. Az intendánst értesítették, hogy az udvar is meg fog jelenni. Az összes személyzet, száztíz ballerina vesz részt az előadásban és természetesen Taglioni, is a kedvenc!

Esti hat óra. Öltözködni kellene s az öltözőkben egy lélek sincs. Az intendáns bérkocsikat futtat a táncosnők lakására, keresik a ballettet, keresik Taglionit, mindennünnen azt a hirt hozzák, hogy ez s ez kisasszony már hat órakor eltávozott hazulról.

Félhétre, háromnegyed hétre . . . és ballerina nincs. Az intendáns verejtéke gyöngyökbe csepeg, az udvar pont hétre megérkezik . . . Mi fog történni?

Az történt, hogy az előadás elmaradt.

Castro Emil gróf megszóktatta az egész ballet személyzetet, mind a száztíz ballerina és a velők száztizenegyediknek a bájos Taglionit.

Száztizenegy ballerina utazott el Bécsből Münchenbe a Castro Emil gróf vonatán.

Egy hétig tartottak a diplomáciai tárgyalások, egy hétig nem volt balett Bécsben. A nyolcadik napon visszavonták Castro Emil gróf ellen a kihágási parancsot és a megszóktatott testület szerencsésen hazaérkezett.

1. Polgarmesteri jelentés az 1902. évi Julius és Augustus hónapokról.

2. M. kir. belügyminiszter ur leirata, melylyel a folyó 1902. évre közgyűlésileg megállapított költségelirányzatot jóváhagyja.

3. M. kir. belügyminiszter ur leirata, mely szerint az öttagu vizsgáló bizottság jelentésére hozott közgyűlési határozatot jóváhagyatik.

4. M. kir. belügyminiszter ur leirata, mely szerint a felállítandó állami lelenház helyéül kijelölt régi sertésvásárteret a jelzett célra nem fogadja el. Idevonatkozólag tanácsi javaslat.

5. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur leirata a Debrecen sz. kir. város területéről Nagyváradra vezetendő villamos üzemű vasut építésére kiadott engedély meghosszabbítása tárgyában.

6. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak leirata a kövezetvám-tarifára vonatkozólag.

7. Tanácsi javaslat az építendő cs. és kir. csapatkórház telkéhez a Vadon Sándor ügyvéd tulajdonát képező Csige-kerti 1260 négyszögöl beltelki földnek megszerzése tárgyában.

8. A Dóka-féle föld eladása felett — másodizbeni névszerinti szavazás.

9. A belvárosi óvoda földjének eladása felett, a névszerinti szavazásnak harmadizben megejtése.

10. Jelentés az 1902-ik év első feléről megtartott számonkérőszék jegyzőkönyvének beterjesztése tárgyában.

11. A közigazgatási bizottságnak a folyó 1902 ik év I ső feléről szóló évközi jelentését a városi tanács bemutatja.

12. Két megüresedett irnoki állásnak választás útján betöltése.

13. Tanácsi előterjesztés az ipartestület 5000 korona évi segélyadása iránti kérelmére.

14. Városi átírási-dij szedését és a szépítési pénztár kezelését szabályozó szabályrendelet módosítása.

15. Tanácsi előterjesztés az érvényben levő városi szervezeti szabályzatnak módosítása tárgyában, a f. é. június hó 26. napján és folytatva tartott közgyűlés¹²³ 7429—1902. bkgy. számu határozata folytán.

16. A debreceni ev. ref. főiskola gazdasági tanácsának átíráta a büntetőjogi tanszéki tanár 3-ik ötödéves korpótlékára esedékes összegnek folyóvá tétele iránt.

17. A debreceni gör. kath. egyháznak iskolai segélyt kérő folyamodása.

18. Erdőnevelési munkálatokra 4000 korona póthitel megadása iránt tanácsi előterjesztés

19. Tanácsi előterjesztés az állategészségügyi körzetek jelző táblái felállítására, dögterek létesítésére szükséges 1000 korona póthitel megadására vonatkozólag.

20. A Bika szálloda leégett istállója felépítésére szükséges 2049 korona póttösszeg engedélyezése iránt tanácsi javaslat.

21. Tanácsi előterjesztés a pallagi vasut kiépítése iránt.

22. A debreceni statusquo izr. hitközség iskolaszékének kérvénye iskolai segély iránt.

23. A debreceni autonom orth. izr. iskolaszéknek segély végett beadott kérvénye.

24. Tanácsi előterjesztés a guti magfák értékesítése tárgyában.

25. A világítási vállalat 1903 dik évi költségelirányzatának bemutatása. (Költségelirányzat mellékletével már kézb esítve.)

26. Tanácsi előterjesztés a polgári failletmény kiadása tárgyában.

27. Az eredeti iparvasut kiépítésére vonatkozó tanácsi javaslat.

28. Tanácsi előterjesztés Debrecen sz. kir. város házipénztárának s az általa kezelt alapoknak 1903-ik évre szóló költségelirányzata megállapítása iránt. (Az 1903. évi költségelirányzat és annak mellékletei, a költségelirányzatra vonatkozó felügyelő bizottsági jelentés részletes kimutatással és a jog- s pénzügyi-bizottság jegyzőkönyve már kézbesítve.)

30. Árvaszéki elnök jelentése az árvauygyek állásáról az 1902-ik év I-ső felében.

31. A városi tanács javaslata a bizottsági tagok számának megszorítása és a választékerületek újból való beosztására vonatkozólag.

32. Tanácsi előterjesztés az epreskerti faraktárnok 1901. évi számadása felülvizsgálása tárgyában.

33. A városi erdőrezekben levő kaszálókba és az azokat körülvevő erdőtestbe a Hortobágyon legeltetésre jogosított szarvasmarháknak behajtását engedélyező tanácsi határozat jóváhagyása iránti előterjesztés.

34. Jelentés a Zenede 4000 korona évi segélyének kiutalványozása tárgyában.

35. Hajdu Gyula tanácsnok felebezése az 1751/1902. sz. a. az állami fogyasztási adó és szeszüzlet kezelése tárgyában hozott tanácsi végzés ellen, s ugyanannak indítványa a városi szeszfogyasztási adópótlék miként kezelése iránt tanácsi javaslattal.

36. A városi fogatok részére szükséges zabmennyiség beszerzésére vonatkozó tanácsi előterjesztés.

37. Wagner György szállásbiztosnak nyugdíjjogosultsági kérelmére hozott 2774/1902. sz. tanácsi végzés ellen beadott felebezése, tanácsi javaslattal.

38. Tanácsi előterjesztés Juhász Dávid gyalogrendőr nyugdíjügyében szükségessé vált orvosi bizottság megalakítása tárgyában.

39. Orosz Mihály, Nagy Lajos, Pecz Sándor gyalogrendőröknek nyugdíjaztatás iránti kérvénye.

40. Szőke István volt városi hajdu özvegye: Szegi Evának és Molnár Imre volt városi erdőőr özvegyének özvegyi segélyezés iránti kérvénye.

41. Oklevél kihirdetések.

Ágról-ágra.

Alkalmi apróságok.

Változások.

Több lap hiradása szerint az államvasutak legfőbb embere lemond s Amerikában vállalt egy szerényebb hivatalt, mert kitűnően beszél angolul.

A.: Hm, hm: — Biz' ugy a'! — Olyan az élet, mint a lánchid!

B.: Mi baja van megint?...

A.: Képzelve a vasutasok feje-teteje lemond és elmegy Ausztráliába . . . nem! Amerikába . . . oda . . . mert kitűnően beszél angolul.

B.: Furesa! . . . furesa! . . .

A.: Ez még csak kókuszdió; de a hadügyminiszter is lemond, — elmegy Tirolba fizetőpincérnek, mert kitűnően beszél németül.

B.: Jé! (Csodálkozik.)

A.: (vakmerőn:) Az államtitkárunk is

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmuseum, nyitva minden vasárnap és ünnepnapon d. e. 9—12-ig.
Okt. 26. D. e. 11 ó. Műpártoló egyesület közgyűlése a városháza nagytermében.
Okt. 24., 25., 27., 28. Ellenőrzési szemle a Péterfia-utcai honvéd laktanyában.
Okt. 29. Pincériskola ünnepies megnyitása.
Okt. 30. D. e. 9 ó. Értekezlet a vármegyeházán a munkás-segítő pénztár ügyében.

* **A szabadelvű-párt a csütörtöki városi közgyűlés rendkívül fontos tárgyait megbeszélendő ma, Szerdán délután a „Bika” cukrásztermében értekezletet tart, melyre a törvényhatósági bizottság tisztelt tagjait ez uton is meghívja az Elnökség.**

* **A főispán itthon.** Puky Gyula főispán eddigi megállapodás szerint budapesti újából tegnap érkezett volna haza Debrecenbe, közbejött körülmények miatt azonban hazaérkezését egy nappal el kellett halasztani, úgy, hogy csak ma éjjel jön haza s holnap már részt vesz a városi közgyűlésen.

* **Eötvös Károly Debrecenben.** A közel jövőben illusztris vendége lesz városunknak. A kiváló író, jogász s a magyar politikai élet egyik vezér férfia, Eötvös Károly ifj. Ozory István jogász elnökhöz írott levelében kilátásba helyezte, hogy a november hó 9-én rendezendő jótékonycélu estélyen felolvasást fog tartani. Az estélynek — melynek jövedelme felerészben a jogász segítő egyesület, felerészben az alakítandó joghallgatók körének jut — műsora nagy vonásokban már meg van állapítva. Az estély műsorának fénypontja természetesen Eötvös Károly felolvasása lesz, de a többi számokra is a legelőkelőbb erőket kéri fel a rendező-bizottság. Első helyen említjük Szabó Margit urhölgyet, ki művészies énekével már több alkalommal működött közre jótékonycélu hangversenyeken, mindig igaz és lelkes elismerést aratva. Felkérjük a jőnevű vonósnegyes társaságot, Ujfalussy József, Márton Imre, Kövy Lajos és Friedmann József urakat, kik számos alkalommal bizonyították be már, hogy a magasabb zene hivatott interpretálói. Azonkívül Kun Béla fog verseket felolvasni, Pirkler Ernő joghallgató szavalni, Ozory István jogásznök pedig megnyitó beszédet tart. Bár még a műsor véglegesen megállapítva nincs s abban esetleges változások, bővítések történhetnek, az itt felsorolt szereplők teljes garantiát nyújtanak már is az estély fényes sikerére.

* **Fényes esküvő.** Dr. Ábrahám Dezső ügyvéd, Ábrahám László városi főügyész fia tegnap esküdött örök hűséget Riekl Piroksa urhölgynek, Riekl Antal földbirtokos bájós leányának. Az anyakönyvi esketést Oláh Imre anva-könyvvezető végezte teljes díszben. Tanuk voltak a vőlegény részéről Szabó István állami földmives iskolai igazgató, a menyasszony részéről Sesztina Jenő nagykereskedő.

is megy, — olyau szépen beszél olaszul, hogy kénytelen Napolyba menni narancsárulónak. Már megkezdte a maccaroni — traininget. Lemond ám a mi püspökünk is! Ugy beszél franciául, mint a pinty. Exportáltatja magát az Ördög-szigetre, Dreyfussal dominót fog játszani. Ugy bizony!

B.: (szomoruan) Szédülök! . . .

A.: (lelkesen) Ez még semmi! Gyulai Pált megbízták az arabs lovak vásárlásával, mert nem tud, de mégis beszél arabusul. Wekerle többé nem elnöke a közigazgatási bizottságnak, — mű-asztalos gyakornok lett, mert gyönyörűen lombfűrészelt. Egyik egyetemi tanárunk odahagyta nyugalmas és előkelő pozícióját, szépen beszél svédül . . . svéd gyufa-gyáros lesz belőle . . .

B.: Vau! Vau! . . . Vau! . . .

A.: Hát magát mi lelte?

B.: Ugatok, mert attól félek, hogy lemondanak az állásomról, 80 kr. napidíj pedig kutyafizetés ugyan, de mégis valami. (Tovább ugat.)

A.: (elégülten mosolyog. Magában) Na ennek megint beadtam a kését!

— il.

E G Y L E T.

A polgári kör új helyisége. A polgári kör, mely több mint egy negyedszázad óta áll fenn és képezi a városi polgárságnak pártkülömbőség nélkül szórakozási és közművelődési központját a nyáron átköltözött régi helyéről a Veseey Zoltán piacutcai házának első emeletére. Ez új helyiséget most az eddigi szerény felszerelés helyett újakkal fogják felszerelni és e célból ma délután 3 órakor választmányi ülést tart a kör.

Huszár tisztek lóversenye.

— okt. 21.

A helybeli cs. és kir. II-ik Vilmos huszárezred tisztikara, — mint elsőben adtuk hírt róla, — a jövő november hó 4-én a debreceni lovaregylet versenyterén lófuttatást rendez.

A lóverseny iránt városunk előkelő köreiből igen nagy az érdeklődés.

A futtatás a következő versenyszámokból fog állani:

1. Félvérek akadályversenye. Tiszteletdíj a 4 első ló lovasának. Távolság kb. 3200 méter.

2. Altisztek akadályversenye. Tiszteletdíj az 5 első ló lovasának. Távolság kb. 3200 méter.

3. Tiszti szolgálati lovak vadászversenye. Tiszteletdíj a 3 első ló lovasának. Lovagolandó a Master után.

4. Gátverseny. Tiszteletdíj a 4 első ló lovasának. Távolság kb. 2400 méter.

5. Huszárok vadászversenye. Tiszteletdíj az 5 első ló lovasának. Lovaglandó a Master után.

6. Tiszti szolgálati lovak akadályversenye. Tiszteletdíj a 3 első ló lovasának. Távolság kb. 3200 méter.

7. Nagy akadályverseny. Tiszteletdíj a 4 első ló lovasának. Távolság kb. 4000 méter.

A verseny kezdete délután pontosan egy (1) órakor.

A versenyen *belépti díj* nem lesz, sőt a bérkocsik díja is megvan állapítva és pedig két fogatu kocsiért oda és vissza 7 koronát, egy fogatu kocsiért 5 koronát kell fizetni.

* **Kossuth Lajos emléke.** A Kossuth Lajos születés napjának 100 éves évfordulója alkalmából rendezett debreceni hazafias ünnepségek fénypontja volt az a városi diszközgyűlés, melyen a debreceni közönség hazafias érzülete és Kossuth Lajos iránti rajongó lelkesedése gyönyörű formában nyilatkozott meg. A diszközgyűlés egyik határozata volt, hogy az ott elhangzott beszédeket s azok közt a hatásában olyan kimagasló megnyitó beszédet, melyet Puky Gyula főispán tartott nyomattassa ki a város és osztassa ki a törvényhatósági bizottsági tagok közt. A beszédeket tartalmazó nemzeti színű kerettel ellátott füzet tegnap hagyta el a sajtót s tegnap küldték szét azokat a városatyáknak.

* **Zsidó ünnepek.** Két napon keresztül ismét ünnepet ülnek zsidó polgártársaink. Az ünnepi isteni tiszteletek e napokon a Deák Ferenc-utcai zsidótemplomban a következő sorrendben és időben fognak megtartatni: Szerdán este fél 5 órakor, Csütörtökön Mazkir-ral egybekötött Haskomah reggel fél 7 órakor, a főistentisztelet délelőtt 9 órakor, a Mazkir pedig délelőtt 10 órakor lesz. Csütörtök délutáni istentisztelet fél 5 órakor kezdődik. Pénteken és szombaton d. e. 9., és d. u. fél 4 órakor lesznek istentiszteletek. Köznapokon reggel 6 órakor este fél 5 órakor kezdődik az istentisztelet.

* **A pallagi vasút ügye.** Debrecen város tanácsa tegnap délelőtt foglalkozott a pallagi vasút kiépítésének ügyével s minden tekintetben magáévá tette a jog- és pénzügyi bizottságnak erre vonatkozó véleményét, elhatározva, hogy a közgyűlésnek elfogadásra ajánlja az Acél Géza főmérnök által 105 ezer korona költségelőirányzattal elkészített tervezetét.

* **Szüret a Martinkán.** A martinkai szőlőkben ma kezdődik a szüret s holnap e hó 23-án ér véget. Itt a szőlő általában jó közepes termést fog adni.

* **A gazdasági egyesület segélye.** A debreceni gazdasági egyesület 600 korona évi segélyt kapott a várostól. Három évre szavazta meg a közgyűlés ezt a segélyt és hogy ez az időtartam a múlt évben lejárt, a gazdasági egyesület a segély összeg megadását újból kérte. A tanács javaslata ebben az ügyben az, hogy bár a gazdasági és jogügyi-bizottság ajánlják a segély megadását, a közgyűlés ezután ne adjon segélyt az egyesületnek.

* **A jogakadémiai ifjuság válasza.** Lapunk vasárnapi számában Kun Béla volt jogásznöktől egy hosszabb cikk jelent meg, mely a jogász-körrel kapcsolatban levő ifjusági mozgalommal foglalkozott. A cikk élénk megbeszélés tárgyát képezte az akadémiai ifjuság körében és a Debreceni Főiskolai lapok szerkesztőségének tagjai hosszabb cikk közlésére kértek fel bennünket, a mit lapunk vasárnapi számában fogunk közölni.

* **Kucséberék alkonya.** Talán csak nagyon kevesen tudják, hogy az éjjeli élet mozgó cukor- és gyümölcs kereskedőinek, a kucséberéknek csak árulni szabad portékájukat, de szerencse játéka-

kal nem szabad fokozniok az üzleti forgalmat. Szóval se páros se páratlan, se 100-on aluli számokra voltaképen nem szabad lutrizniok. Végh Gyula főkapitány rendeletére — igen helyesen, — a kucsébreket tegnapról fogva szigoruan megrendszabályozták s azt is ellenőrizni fogja a jövőben a rendőrség, hogy csak iparigazolvánnyal ellátott kucsébrek tegyék élénkké, Debrecen a nélkül is elég mozgalmas éjjeli életet.

* **Öngyilkos beleg ember.** Antos Lajos földesi paraszt gazda már 40 év óta vak. Házassága második évében elvesztette a szeme világát s hogy még is ragaszkodott eddig az élethez, az csak felesége gondos ápolásának tudható be. Most azonban vakságához súlyos természetü gyomor baja is hozzájárult, úgy szintén az attól való félelem is megkeserítette életét, hogy felesége, aki szinte a 60-ik életév felé jár mindég betegeskedett. Mindig az a gondolat kintta, hogy ha a felesége meghal mi lesz ő vele, önmagával tehetetlen emberrel. E miatti elkeseredettségében azután tegnap éjjel, mint Hajdúvármegye alispáni hivatalának jelentik egy őrizetlen pillanatban a tornácra felakasztotta magát. Mire szegény, betegeskedő felesége észrevette a vén vak ember végzetes cselekedetét már halott volt.

* **Talált hulla.** Tegnap délután egy 50 év körüli szegény ember kérekedett be az Arpád téren a 21. sz. ház istállójába. Mikor azután a háziak benéztek hozzá este felé, ott találták a jászolban meghalva. Kiszállították a kórházba, ahol kitűnt hogy a szesz-ital ölte meg, e miatt szívzselhűdés érte. A rendőrség a hirtelen elhunyt személyazonosságát kiderítendő megindította a vizsgálatot s megállapította, hogy a hulla Bene Sándor 42 éves házi cseléde, aki legutóbb itt Debreceben Papp Lászlónénál szolgált.

* **A 2800 koronás tolvaj nyomában.** Hirt adtunk annak idején arról, hogy Galambos Dániel h. nánási gazdálkodó zsebéből a vásártér felé levő Simon-féle korcsmában ismeretlen tettes 2800 koronát elloptott. A esendőrség teljes, apparátussal fogott a nyomozáshoz, melynek immár eredménye is van. A tettes egy hirhedt jászági zsébmetsző, kinek a esendőrség már nyomában is van, a tartóztatása csak pár nap kérdése.

* **A megkerült tajtékpipa.** Cérbes József debreceni lakostól hónapokkal ezelőtt ellopták a legkedvesebb tajtékpipáját. Szomoruan jelentette be az esetet a esendőrségnél s már már lemondott arról, hogy viszontláthassa igaz jószágát. Tegnap a vásárba járkálva Kovács János felső-józsai lakosnál megismerte a pipát. Jelentést tett a esendőrségen, hol igazolásra szólították fel. Kovács János azzal igazolta magát, hogy a pipát úgy vette s miután a vallomása igaznak bizonyult, a esendőrség ezen az alapon megindította a nyomozást.

* **Rablók az Aligálló csárdában.** Nemrég közöltünk lapunkban egy hirt, melyben az illetékos hatóság figyelmébe ajánlottuk a sámsomi uton levő Aligálló csárdában történő dolgokat. — Pár nap múlva ime egy olyan vakmerő rablásról kapunk hirt, a mi egyedül áll ennek a

vásárnak krónikájában, színhelye pedig ismét az Aligálló. Bodnár Imre debreceni lakos szerencsés vásár után betért az Aligálló csárdába áldomást inni. A bor meghozta kedvét s mivel magyar embernek nem is multság az, ahol cigány nincs, — cigányt hozatott. Becsített s már távozni akart, mikor a cigányok látva, hogy pénz van nála, rárohantak, leteperték a földre, összeverték, 79 korona pénzét pedig elrabolták. A megrabolt ember jelentést tett a esendőrségnél, mely kinyomozta, hogy a cigányok valamelyik vidéki malac bandának tagjai, kézrekerítésük iránt minden lépést megtettek.

* **Az osztálysorsjáték jutalom nyere-ménye.** Az osztálysorsjáték húzása tegnap, e hó 21-én volt. Ezen a húzáson, mint tudósítónk távirja: a 6,000 korona jutalmat a 39283 számú sorsjegy nyerte. Ezen kívül 10,000 koronát nyert: 673777 számú sorsjegy. 2000 koronát nyertek: 8572 25287 29068 34585 38011 29283 és a 600 000 koronás jutalmat, 60365 92036 92982 97487. 1000 koronát nyertek: 10179 23002 29388 42112 55936 56652 83459 85010 85274 88704 89028. 500 koronát nyertek: 8468 8159 9503 10450 20458 26667 32746 34119 42161 43774 56066 65098 67964 69546 87298.

* **Hirtelen halál.** Debrecen város társadalmának egy népszerű tagja Szaitz Sándor a városi katonai ügyosztály ügybuzgó hivatalnokja tegnap hirtelen elhunyt. Délelőtt még hivatalban volt s délben minden előzetes rosszullet nélkül összeesett és meghalt. Az erős, vérmes testalkatu embert szívzselhűdés érte.

* **A kifosztott kocsi.** Stern Józsefné kinek férje az ebesi Jámor-téle tanyán ispán, tegnapelőtt este kocsi hazafelé igyekezett. Nyugodtan kocogott a kocsit a sötét országúton, — s csak otthon veték észre, hogy a szekér hátuljában a ponyva alá helyezett 200 korona értékű ruhaneműt kilopták. A tettesek kihasították a ponyvát, s hihetetlen vakmerőséggel fosztották ki a kocsit, ugyszólván a tulajdonosnő szeme elől lopva el a ruhaneműeket. Károsult jelentést tett a esendőrségen, a tettesekről azonban semmi felvilágosítást nem tudott adni. A nyomozást megindították.

* **Titokzatos módon eltűnt közhuzsár.** A nagyváradi katonai parancsnokság tegnap táviratot küldött a debreceni rendőrfőkapitányságnak, a melyben jelenti, hogy Pócsi Miklós közhuzsár nagyváradi száradától Debrecenbe jött e hó 17-én törvényszéki tárgyalásra, hova mint tanu lett beidézve: dacára annak, hogy már szabadságideje lejárt, még mindig nem tért vissza állomására. A rendőrség utána járván a dolognak s Pócsi édes anyját kihallgatva, kiderítette, hogy a kérdezett vitéz Debrecenből még 17-én este elutazott s egy Debrecenről Nagyváradig szóló vasuti jegyet váltott. Hogy hova tünhetett el s mimódon Pócsi Miklós, a rendőrhatalóságok lesznek hivatva kideríteni.

* **Pofozkodás az utcán:** A Széchenyi- és Simonffy-utcaikat összekötő Hal-köz csinos botránynak volt színhelye tegnap délután. A város szeszkimérésének ismert helyiségében egy csomó vásáros ember pálinkázott; berugtak, s a vége természetesen: verekedtek. Előbb csak bolthban csattogtak a pofonok, majd ki tették a tánc színhelyét az utcára, a közönség nagy gaudiumára. Rendőr nem jelentkezőn, a vere-

kedésnek az egyik résztvevő vetett véget, elmé- sen jegyezve meg: Na sógor! — hát én is kaptam, te is kaptál, rendben van a dolog!... A két sógor azután karonfogta egymást s elballagtak, mire az ügy a lovagiatlanság szabályai szerint elintéztetett.

* **Megszökött péksegéd.** Lamprecht Frigyes sütődéjében volt alkalmazva Leidecher Miklós péksegéd, aki azonban megszökött a munka elől. És ez még nem volna baj, de magával vitte segédtársainak több ingóságát, a mely cselekedeteért most körözi a esendőrség.

* **Megölt leány.** Kemenes község há- tárában gyilkosság történt az elmúlt napokban. Az áldozat — mint nekünk írják: Kusza Erzsébet, a kit volt szeretője lőtt agyon. Kusza Erzsébet Budapesten szolgált s itt ismerkedett meg Beretka Vincével, a ki mint vadász szolgált Budán. Beretka házasságot ígért a leánynak, a ki annyira hitt a legény szavának, hogy a havi bérét is odaadta neki. A mult hónapban Beretka megszabadult a katonaságtól s hazament Kemenesre. Távozásakor azt ígérte a leánynak, hogy csak pár hétig marad otthon s azután visszajön és majd itt esküsznek örök hűséget. — A szerelmes leány elhitte ezt is és még utiköltséggel is ellátta a legényt. Beretka azonban odahaza elfeledkezett a leányról és még levelet sem írt neki, hanem e helyett kézfogót tartott egy falubeli leánynyal. Valahogy megtudta ezt a dolgot Kusza Erzsébet és a mult héten leutazott a hűtlen legény után. Ott azután elmondtak neki mindent. Beretka azonban tagadott erősen, a mivel sikerült is neki némileg megnyugtanni a leányt, a kit este a faluból egy kilométernyire fekvő vasuti állomáshoz kikísért. Másnap a pesti leányt átlőtt fejvel a kukoricaszárak közt találták. A gyilkosság gyanuja Beretkára esett. Beismeri, hogy tényleg ő ölte meg a leányt, mert megállapodtak, hogy együtt halnak meg. A leány hozta a revolvert. Mikor a leány vérét látta, elvesztette a bátorságát, hogy magát is megölje. A gyilkos legényt tartóztatták.

* **Halálozások.** A tegnapi nap folyamán elhaltak: Pócsik Anna róm. kath. 2 éves, Csánk Mihály róm. kath. 59 éves, Gonda Bálint ev. ref. 80 éves, özv. Kanca Mihályné ev. ref. 86 éves és Bányai Erzsébet ev. ref. 27 napos.

x **Külföldi bevásárlási utamról** haza érkeve, az ott beszerzett feltűnő szép uridivat különlegességeket ajánlom becses vevőim szíves figyelmébe. Kiváló tisztelettel **Fekete Jakab.**

* **Hoff Albert** arany és ezüst ékszerész, ez uton értesíti a n. é. közönséget, hogy a városház alatti ékszer raktárát és műhelyét Piac utca 29. sz., a városházal szembe, debreceni sörcsarnok épületében hátul, az emeletre helyezte át, a hol is minden e szakba vágó arany és ezüst áruk a legjutányosabb árbau beszerezhetők, valamint megrendelések, javítások, vésnöki munkák elfogadtnak. A nagy é. közönség jóindulatába és pártfogásába ajánlva magát.

I R O D A L O M.

(*) **A Csokonai-Kör és a Szigligeti-Társaság.** Tíz éve áll fenn a Szigligeti-Társaság Nagyváradon; tíz éves működését jubiláris felolvasó ünneppel üli meg f. hó 26-án a Társaság, melyre a Csokonai-Kört is meghívta. Mindenesetre

kívánatos volna, hogy a Csokonai-Kör részt vegyen az irodalmi ünnepen a maga küldöttével, nemcsak azért, hogy ezek csupán megjelenésükkel is bizonyítsák, hogy Debrecen és Nagyváradot a minap lefolyt sajtó-háboru után is testvéri jó viszony kapcsolja össze, hanem azért is, hogy a vidéki körök között az érintkezés minél bensőbbé váljék, hogy a körök vezető emberei egymással eszmét cseréljenek, nemes céljaik elérésére kellő eszközökről közös erővel gondoskodjanak.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Tanácsülés a városházán.** Debrecen város tanácsa tegnapelőtt ülést tartott, a melyen a közgyűlés elé kerülő ügyeknek javaslatával való ellátását folytatták. Napirendre került Hajdu Gyula adóügyi tanácsos ismeretes beadványa is. A beadványra vonatkozólag a tanács a következő határozati javaslatokat fogja a közgyűlés elé terjesztetni:

Mondja ki a közgyűlés a felügyelőbizottság javaslata alapján, hogy a szesz-fogyasztási adópótlék 1903. január 1-től kezdve az állami fogyasztási adókkal együtt kezeltesék házilag, oly módon, hogy az üzleti könyvekben a szesz-ogyszasztási adópótlékből befolyó összegek részére külön rovat nyitandó, továbbá a szeszfogyasztási adópótléket kezelő külön hivatal megszüntetendő. Hajdu Gyula felelősségének többi része elutasítandó, mert Papp László jutalékának kiadása az illetékes fórumok meghallgatása mellett és a számadatoknak fokozats felülvizsgálata alapján határozottat el, továbbá miután nem tartja a tanács a város érdekében állónak, hogy Papp László állásától elmozdittassék. A szeszüzlet megszüntetése nem indokolt, mert az állami fogyasztási adókra nézve megkötött szerződés 1904 január 1-ig érvényesen fennáll.

× **Két havi közigazgatás.** Simonffy Imre kir. tan. polgármester már elkészítette Debrecen város e hó 23-án tartandó közgyűlés elé terjesztendő jelentését. E szerint az elmúlt két hónapban Debrecen város kül- és belterületén a közegészségügyi viszonyok kedvezőbbek voltak, mint az előző nyári hónapokban. A heveny fertőző betegségek alábbszállottak s a halálesetek száma is csökkent. Született összesen 453 gyerek s elhaltak összesen 360-an. A szaporodás tehát 194, A rendőrség 485 egyént tartóztatott le s a főkapitányság 79 esetben adott ki iparendélyt és iparigazolványt. Állami adók fejében befolyt összesen 181843 korona 47 fillér.

S P O R T.

Agárversenyek a Hortobágyon.

— okt. 21.

Ma délelőtt kezdődött meg a két napra tervezett kölyök agár derby a hortobágyi pusztán.

Már a tegnapi napon megérkezett a verseny iránt érdeklődő vidéki közönség legnagyobb része. A vendégek között láttuk gróf Vay Ádámot és családját, gróf Szapáry Lászlót és Györgyöt, Gencsy Sámuel, báró Podmaniczky Gézá, lovag Kormanitot, Haidu Bélát, Borbély György és Kiss Ernő orsz. képviselőket, Jankovits királyi tanácsost,

Baghy Gyulát és az előkelő sport körök még számos tagját.

Tegnap délután közgyűlés volt az Angol királynő szállodában, melyen a benevezett agarakat páronként összevették. Az agártulajdonosok teljes számában megjelentek, s gróf Szapáry György elnöke alatt rövid tanácskozás után a páros versenyre vonatkozó összevetéseket következőképp állapították meg:

1. futam: Gencsy Sámuel: Comtesse, Borbély György: Galamb.
2. futam: Baghy Gyula: Gyöngyöm, gr. Vay Ádám: Szennyes.
3. futam: Turánszky Tihamér: Csóró, Baghy Gyula: Szélvész.
4. futam: Beöthy Pál: Fecske, Baghy Gyula: Lenke.
5. futam: gr. Nemes János: Lenke, Borbély György: Fekta.
6. futam: Borbély György: Trilla, Gencsy Sámuel: Fecske.
7. futam: Thuránszky Tihamér: Daru, gróf Vay Ádám: Rozsdás.
8. futam: gróf Vay Ádám: Ragyogó, gróf Vay Ádám: Dandár.
9. futam: Gencsy Sámuel: Drága, Beöthy Pál: Szellő.
10. futam: gróf Vay Ádám: Ácsi, Gencsy Sámuel: Mánás.
11. futam: Gencsy Sámuel: Masina, Hajós Anna urnő: Csipke.

A közgyűlés után társasvacsora volt az Angol Királynő kistermében Magyar Imrus muzsikája mellett, mely a késő éjjeli órákig tartott a legjobb hangulat közepette.

Ma reggel 8 óra 10 perckor indulnak az agárverseny iránt érdeklődők különvonaton a Hortobágyra. Az agarászatnál résztvevők lovai már kint vannak; a lovasokat felnyergelt lovak, a többi vendégeket pedig a kirendelt magánfogatok fogják az állomáson várni, hogy rögtön a verseny színhelyére vonulhassanak.

A kölyök agár derby első díja: 1200 korona tiszteletdíj, mit a legjobb agár tulajdonosa kap meg. Az első mellől kiesett agár 300 koronát kap.

S Z I N H Á Z.

Színházi műsor:

Okt. 22. szerda: *A rejtett arc*, vígjáték (A).
Okt. 23. csütörtök: *A vörös talár*, színmű (B).
Okt. 24. péntek: *A cigánybáró*, daljáték (C).
Okt. 25. szombat: *Othello*, tragédia (A).
Okt. 26. vasárnap: délután *Az igmándi kis pap*, népszínmű, este *Ádám és Éva*, daljáték. Itt először.

* **(A kis szökevény.)** A még mindig divatjukat élő táncos operettek egyik legnépszerűbbje: *A kis szökevény*, melynek gyarló librettója mellett nem egy kedves zeneszáma van. Egy pár keringő, mazurka és induló, melyeket időközönként szívesen hallgat meg a finomabb zenéhez szokott közönség is, különösen ha olyan jó keretben kapja, mint a debreceni színház publikuma tegnap este. Színes, hangulatokat keltő volt az előadás s a szereplők mindenike igyekezett a legjobbat nyújtani. A címszerepet képviselő Wimifrédben Felhő Rózsi, Carmenitta szerepében pedig Aldor Juliska arattak sok tapsot. Mindketten ügyesen táncoltak s eszinosan adták elő, több-

ször meg is ismételtetett énekszármukat. Nagyon sok izléssel érvényesítette színes, meleg baritonját Mezey Andor s a nézőtérén uralkodó derűtséget, kitűnő hangulatot csak fokozta a sikerült, jóízű ötleteivel Krémer Jenő, a ki ugyan ez estén sem hagyta s-ámitáson kívül a felsőbb régiók sok esetben indokolatlanul hálás közönségét. Krémerné Lili a szobaleány szerepében adta tanubizonyosságát hasznavehetőségének, de Szilágyi Aladár fanyar kedélyének igen lehangoló hatása volt. A karok nem hiába buzgólkodtak a siker érdekében, a mely hogy nem mindennapi volt, abban nagy része van a Simándy által kitűnően vezetett zenekaron kívül a pazar díszlet-kiállításnak is. (Sz. Z.)

— **(A vörös talár.)** Breux nagy fel-tűnést keltett drámájára nagy igyekezettel készült színtársulatunk drámai személynete, melynek tagjai az eddig bemutatott drámai előadásokon általános elismerést vívtak ki a maguk számára. A nagyhatású drámát maga Makó igazgató rendezte nagy gonddal. Az erőszakos, kegyetlen, stréberkedő vizsgálóbíró nagy szerepét Sebestyén Géza. az ártatlanul szenvedő vádlottakat Palágyi Lajos és Jeszenszkyné. a becsületes, nemeslelkű ügyészt Klenovics, a panamázó képviselőt Pataki Béla, a mentőtanut pedig Krémer Jenő játssa. A dráma kisebb szerepei is elsőrangú kezekben vannak. Részt vesz még az előadásban Hahnel Aranka, Menszáros Margit, Csige Ilonka, Krémerné, Ebergényiné, Parkas Béla, Mezey Andor, Nagy Dezső, Szilágyi Aladár és Virághaty Lajos.

— **(Othello.)** A színház valódi hivatása, hogy ne csupán szórakoztasson, de föl is emelje a lelket, mint az imádság. Nincs nagyobb gyönyörűség ezen az árnyékvilágon, mint elmerülni a költők remek alkotásaiba. Ily ritka, nemes, fontos élevezetben lesz része a közönségnek szombaton este, midőn a *Othello*, e csodaszép szomorujáték előadásán megzendül Shakspeare örökkévaló szellemének búvájos szava. Templom lesz akkor a színház és mi meg vagyunk róla győződve, hogy szombaton este oly sokan zárándokolnak el a színházba, lelkükbe szívni a nagy remekmű szépségeit, mint a mily sokan sátoros ünnepen a templomba mennek, meghallgatni isten igéjét. A művelt debreceni közönség színházi sátoros ünnepe lesz az *Othello*-előadás.

— **(Új tagok bemutatkozása.)** A színtársulat legtöbb tagját már ismerjük s a kik még nem mutatkoztak be a debreceni közönségnek, a jövő héten lépnek fel. Így Adamek Irma, a debreceni zenede volt jeles növendéke, aki mint alt-énekesnő szerződött most színházunkhoz, Strausz mester-művében, a *Cigánybáró* operettben lép fel először, mint Cypra. Than György Mariska, Than Gyula hírlapíró kollégánk nővére pedig a *Virág fakadás*-ban, Muray Károly kedves vígjátékában mutatkozik be rövid időn.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Elnapolt főtárgyalások.** A tegnapi napra Fakras György elleni csalárd bukás és Tolna Károly elleni lopás büntette miatt kitűzött főtárgyalást a királyi törvényszék elnapolta, mert vádlottak nem jelentek meg. A jövő tárgyalásra elővezetésüket elrendelte a törvényszék.

TÁVIRATOK.

Az ujoncozási törvényjavaslat.

Budapest, okt. 21. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőház véderő-bizottsága a jövő évben kiállítandó ujoncok megajánlásáról és a póttartalékosok igénybeviteléről szóló törvényjavaslatot ma tárgyalta. A javaslat ellen felszóllaltak Bakonyi Samu, Pichler Győző és Tóth János, míg a javaslatot elfogadásra ajánlották Vészi József, Bolgár Ferenc. Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter válaszolt az elmondott beszédekre s kijelentette, hogy teljesen jogosulatlan az az állítás, mintha a *dinasztia Magyarország mellőzésével Ausztria felé gravitálna*. A tárgyalást pénteken délután folytatni fogják.

Hirtelen elhunyt főrendiházi tag.

Budapest, október 21. (Saját tudósítónktól.) Beretvás Endre főrendiházi tagot Wahrmann Renée férjét ma a Nemzeti kaszinó egyik külön termében halva találták. Telefon jelentésre a hatósági bizottság azonnal kiment megvizsgálni az elhalálozás okát. Az orvosi vizsgálat megállapította hogy Beretvás halálát szívszélhűdés okozta.

Beretvás délelőtt még a főrendiházban volt, honnan délben ment kocsin a kaszinóba. Kabátját az előcsarnokban letéve felment az emeletre, hogy megreggelizzék. A társalgó előszobájában, hol senkisémet volt, hirtelen rosszul lett fogta el. Leült a pamlagra, a hol egyszerre eszméletlenül rogyott össze. Mire hozzáiettek a teremben levők már halott volt. A morgueba szállították holttestét s Tótmáson lakó nejét távirati-lag értesítették a szomorú esetről.

Az elpusztult sziget.

Páris, október 21. (Saját tudósítónk távirata.) A gyarmatügyi miniszter Martinique szigetéről kábeltáviratot kapott, a mely azt jelenti, hogy a Lacroix-féle expedíció az egész elpusztult vidéket megvizsgálta. Az expedíció nyomát sem találta új kráterképződésnek. Az expedíció a kráter gerince nyomán haladt. A kráter szabályos, 150 méter mélységű üreg. A kráterben sziklaszerű kup képződött, a mely magasabb a Pelée-hegy ormánál és sok barázdát mutat. Ezekből a barázdákból kén tartalmú gőzök szállnak fel. Az északi és keleti partvidék még sértetlen, de óvatosságból elköltöztették onnan a lakosságot. Az expedíció két megfigyelő-állomást létesített.

Gabonatözsde.

Budapest, október 21. (Saját tudósítónk távirata.) (Déli zárlat.) Buzakinát ki-elégítő, vételkedv jó. Tartott áron 50,000 métermázsa került forgalomba 5 fillérig drágább áron. Egyéb gabonanemek szilárdon tartottak. Idő: szép, de borús.

Buza októberre	7:50—51.
„ áprilisra	7:44—45.
Rozs októberre	6:58—59.
„ áprilisra	6:52—53.
Zab októberre	6:26—28.
„ áprilisra	6:33—35.
Tengeri májusra	5:85—86.

Regénycsarnok.

A szép színész nő.

A Szabadság számára írta: Rudnyánszky Gyula.

Folytatás.

15.

Nagy volt a Klára meglepődése. De még nagyobb volt a Domoszlaié, mikor Gergely kezében levelet tartva tért vissza,

— Nem fogadta el?

Gergely szó nélkül nyújtotta át a levelet, Domoszlai megdörzsölte a szemét.

— Micsoda? Klára ír nekem? Válaszol a levelemre?

És izgatottan futott be az írószobájába.

Pedig nem volt álmom. Kezében tartotta Mezei Klára levelét.

Ilyen furesa a női szív. Egy férfi a legdurvább módon halálra sérti a leányt és a leány siet levelet írni a gyáva sértőnek, hogy tudtára adja neki a női szív bocsánatát.

Klára levele nagyon rövid volt.

Tisztelt uram!

Megbocsátok önnek, a miből önként következik, hogy semmit se kívánok azokból a badarságokból, melyeket elégtételül szíves volt nekem följárni. Az én egyetlen elégtételem az lenne, ha őszinte bocsánatom önt megjavítaná s életét jobb utra terelné. Ezt tiszta szívből kívánja önnek:

Mezei Klára.

Domoszlai György eltűnődött a levelelen.

Aztán ereiben szokatlan élenk bizsergést érzet és fölvidulva, csaknem jókedvvel dűnyögte:

— Nini, a kis vadgalamb, hogy megszeliült. Biz' isten Gergelynek nem is kellene a szép nagy kalitkába gerlicéket venni. Csak a kalitka legyen meg! Gerlice majd repül bele önként!

És nyomban leült a második levelet írni a megbántott szép színész nőnek

Nagylelkű művész nő!

Megengedi-e, hogy bocsánatát élsz szóval saját ajkairól is halljam? A mikor legfőbb vágyam lenne egyuttal bebizonyítani, hogy az ön jósága máris kiemelte a javíthatatlanok tömegéből alázatos tisztelőjét,

Domoszlait.

A szép Klára kis névjegyén adta meg a választ: Megengedem holnap délután 4 és 5 óra közt.

Ime, tehát egy nap két levelet írt annak az embernek, a ki őt a múlt éjjel halálosan megsértette

Mikor a szép Klára a büubánó Domoszlait várt, néhány órával elébb más látogatója volt.

Tordai Lajos, királyi járásbíró jelentette be magát egy névjegygyel nála. Szép komoly arcú, aránylag nagyon fiatal, szőke férfi volt a járásbíró. Klára ismerte látásból, mindig ott ült a színpadon az első sorban. Senkivel se beszélt, nézőcsöve folyvást a színpadra volt irányozva. Klára észrevette, hogy a nézőcsöve leggyakrabban ő feléje fordult, de nem tűnt ez föl neki, hiszen a szép színész nő rövid idő alatt megszokta. sőt

némiképen igen kedvesnek, kívánatosnak majd lassan-lassan természetesnek, végül nélkülözhetetlennek találta a néma hódolat e zajtalan jelét, a színpadi siker szerény adóját.

(Folyt. köv.)

VÁROSI SZÍNHÁZ

Ma szerdán, okt. 22-én

A rejtett arc.

Vígjáték 4 felvonásban.

Személyek:

Mengers Balduon gróf	— —	Pataki Béla
Kittyi, leánya	— —	Csige Ilona
Mengers Sarolta grófnő	— —	Hahnel Aranka
Drotheim Ottó dr.	— —	Palágyi Lajos
Koberstein Miksa	— —	Krémer Jenő
v. Maltire Haas	— —	Virágháti Lajos
Gaspari Hermaa	— —	Nagy Dezső
Szidónia, neje	— —	Havasi Szidi
Alice, leánya	— —	Virágháti

Holnap csütörtökön, okt. hó 23-án

A vörös talár.

Dráma 4 felvonásban.

Hirdetések

SZABADSÁG politikai napilap számára

jutányos áron

felvétetnek.

Legnagyobb

vászon női, férfi és
gyermek készfehérnemű
üzlet.

Menyasszonyi kelengyekre elsőrendű czég.

Remek választék

zsebkendőkben,
ebédlő és kavés
terítékekben.

Hazai és különösen szepességi vászon áruk legnagyobb raktára.

Kardos László

Kossuth-utca 9.

Kert berendezések, tervekészítés saját bokraimmal.

Alkalmi vétel!

Van szerencsém a virágkedvelő közönség szives tudomására hozni, hogy az őszi idény bekövetkeztével **szobai berendezésre szolgáló**

élő disz-növényeimet

tulhalmazott raktárom miatt a legolcsóbb árban **bocsátom áruba**, mely alkalom megragadását melegen ajánlom a nagyérdemű közönség figyelmébe. Megjegyzem, hogy **növényeim debreczeni vízzel vannak nevelve** s így tartóság tekintetében minden máshonnan hozottat felülmúlnak.

A vásár alkalmával **növényeim** a városház előtti téren fogom árultatni.

Kifogástalan minőségű **jacint és tulipán-hagymáim**

megérkeztek.

Kertészeti telepem megtekintését kérem!

Kiváló tisztelettel
PACZELT JÁNOS

mag- és virágkereskedő.

Monyasszonyi és Nyoszolányi csokrok a legolcsóbb árú felfelé.

Telmelési díszítések és korszuki

Eladó.

A szatmárhegyi szőlő-termésem, mely 10 százalék kivételével bakkarból áll s melyből 25—30 hlter must várható 900 koronáért, esetleg leszűrve hlterenként 30 koronáért eladó. Ugyanott eladó 1 drb. 400 literes, 1 drb. 650 literes és 1 drb. 2000 literes hordó, hlterenként 4 koronáért, továbbá szőlő morzsoló gép. — Ugyanott szőlő ültetésre alkalmas több terület gyümölcsössel együtt eladó. — Értekezhetni helyben a vinczellérel és dr. Vinnay Árpád berettyó-újfalui kir. albiróval.

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbiróságnak 1902. Ö 23630 sz. végzése folytán a néh. Balogh Mihály hagyatékához leltározott különféle **mintegy 150 hlter bakar, rizling és közönséges érmeleki ó, nemkülönb az idén mintegy 30—40 hlter bor hordóstól**, valamint más egyéb ingóságok ugyanint hordók stb. önkéntes árverési értékesítése rendeltetvén el, — ezt a n. é. közönségnek azzal van szerencsém tudomására hozni, hogy ezen **önkéntes árverést** az érdekeltek közbenjöttével **Vajdán** (Bihar-megye vasuti-állomás Bihar-Diószeg) **Balog-féle szőlőtelepen** f. é. november hó 7-én d. e. 9 órakor fogom megtartani.

Dr. Mariska György.
bagy. zárgondok

A legjobb arcz-szépítőszer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arczot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan. } Kifűző toillet szappanok a
Epe-szappan. } o kenőcs használatához o

Serail-crème. nappali használatra. =

Főraktár: **Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalevits Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László, Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jóna** urak droguerijában.

Kapható továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerésztárában, Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerésztárában.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér

Egy kis tégely ára
70 fillér

Serail-puder. Kiváló finom arczpor háromszinben, fehér, rózsás és crème 1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Finom izlés! — Pontos kiszolgálás!

DEBRECZEN.

könyvnyomdáját,

mely különösen alkalmas minden olyan nyomtatványok előállítására, melyeknek az izléses külső belbecsét is emelni van hivatva.

Csapó-utca 9

LÁSZLÓ JÓZSEF könyvnyomdája.

Telefon 275.

De éppen olyan csinnal és lehető olcsó árban készít mindennemű **egyszerű nyomtatványokat is** és ezeknek nemcsak csinos, hibátlan, hanem gyors előállításáért is felelősséget vállal.

A papir gyári árban számíttatik.

Videki megrendeléseket a legpontosabban teljesít. Hirdetések a „SZABADSÁG” című politikai naplapban a legolcsóbban számítva közzétételnek.

Telefon 275.